

Terveysklusteri Horisontti Eurooppa -ohjelmassa 2021-2022

European Brain Councilin kuuleminen

Viime kuussa European Brain Council (EBC) sai tilaisuuden antaa palautetta Euroopan komissiolle luonnoksesta "Terveysklusterin ensimmäinen Horisontti Eurooppa -työohjelma 2021-2022".

Työohjelmaluonnokseen laadittiin kattava vastaus, joka edusti koko aivotutkimusyhteisön näkemyksiä.

Horizon Europe Health -klusterin tavoitteena on parantaa terveyden ja sairauksien ymmärtämistä, kehittää innovatiivisia metodologisia ja teknologisia ratkaisuja terveyden ja sairauksien hallitsemiseksi paremmin ja suunnitella kestäviä lähestymistapoja integroitujen, yksilöllisten ja oikeudenmukaisten terveys- ja hoitopalvelujen digitaaliseen muutokseen ja tuotantoon.

EBC suhtautuu yleisesti ottaen myönteisesti ohjelmaan, joka sisältää neurologisiin sairauksiin ja mielenterveyden häiriöihin liittyviä alueita useissa hauissa. Vaikka asiakirjassa mainitaan "ei-tarttuvat taudit" ja "mielenterveys / mielenterveyden häiriöt", aivoterveysteen ja aivosairauksiin ei juuri viitata, ja on huolestuttavaa todeta, ettei aivosairauksia priorisoida.

Numerot ovat hyvin selkeitä. Vuonna 2010 laskettiin, että aivosairaudet, sekä neurologiset sairaudet että mielenterveyden häiriöt, vaikuttivat noin 179 miljoonaa Euroopan kansalaiseen ja näihin liittyvien kustannusten arvioitiin olevan 800 miljardia euroa vuodessa.

Vuonna 2016 neurologiset häiriöt aiheuttivat 276 miljoonan laatupainotteisen elinvuoden (DALY) menetyksen ja 9 miljoonaa kuolemaa, ja mielenterveyshäiriöt lisäksi noin 8 miljoonaa kuolemaa vuodessa. Aivoihin liittyvien sairauksien seuraukset ulottuvat Euroopassa terveydenhuoltojärjestelmien ulkopuolelle ja sisältävät elämänlaadun heikkenemisen, vaikutukset työmarkkinoille, tuottavuuden laskun ja vajaakykyisyyden aiheuttaman työpanoksen vähenemisen.

Näin ollen EBC korostaa yhdessä kaikkien sen jäsenjärjestöjen ja -yhteisöjen kanssa aivotutkimuksen merkitystä ja sen tukemisen tärkeyttä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman puitteissa. Tämä on keskeinen vaatimus kansalaisten terveyden parantamisen kannalta ja tautitaakan vähentämiseksi koko Euroopassa. Laajassa aivotutkijoiden, tutkijoiden, potilaiden ja lääkäreiden verkostossa järjestetyssä kuulemisessa kerättiin palautetta ja ehdotuksia työohjelmaluonnoksen parantamiseksi edelleen ja korostettiin:

1. Tarvetta käsitellä kaikkia aivoihin liittyviä sairauksia

Aivosairauksiin kuuluu sekä neurologisia että psykiatrisia sairauksia ja ne ovat syöpäsairauksia ja sydän- ja verisuonisairauksiakin merkittävämpi osa Euroopan tautitaakkaa. Terveysklusterin tavoitteena on ratkaista Euroopan väestöä vaivaavat tärkeimmät terveyteen liittyvät kysymykset. Aivosairauksien merkitystä edelleen aliarvioidaan eikä sitä tunnusteta myöskään tässä ohjelmaluonnoksessa, vaikka useimpiin aivosairauksiin ei ole vielä taudinkulkua muuttavaa hoitoa ja hyvin harva sairaus pystytään parantamaan.

Vaikka joissakin tekstin osissa viitataan mielenterveyteen / sairauksiin ja vammaisuuteen, neurologisiin häiriöihin viitataan vain vähän. Aivoterveyttä ja aivosairauksia edustava yhteisö on vahvasti sitä mieltä, että aivotutkimuksen rahoituksella ei ole pariteettia reagoida aivosairauksien taakkaan ja että erityisesti neurologiset häiriöt edellyttävät niiden tutkimusrahoituksen priorisointia.

2. Yhteistyön / koordinoinnin merkitystä aivosairauksien tutkimuksessa

Euroopan laajuista yhteistyötä olisi kannustettava tarvittaessa ja tarpeen mukaan, ja terveystutkimusalueen kumppanuuksia koskevat haat ovat tervetulleita. Hedelmällisen ja tehokkaan yhteistyön luomiseksi on ensiarvoisen tärkeää ymmärtää paremmin yhteistyön ja vuorovaikutuksen mahdollisuudet erityisesti kansalaisyhteiskunnan, politiikan, etujärjestöjen ja yleisön kanssa terveyden ja neurotieteen edistämiseksi. European Brain Research Area (EBRA) perustamisprojektin avulla EBC ja sen jäsenjärjestöt ja -seurat pyrkivät saavuttamaan tämän tärkeän tavoitteen klusterihakujen kautta.

3. Neurotieteiden perustutkimuksen keskeistä asemaa

Vaikka tiedeyhteisö on aivotieteidenkin alalla hyvin samaa mieltä translationaalisen ja kliinisen tutkimuksen tärkeydestä, on syytä huolehtia myös riittävästä panostuksesta perustutkimukseen. Ennen kuin translationaaliseen tutkimukseen päästään, tarvitaan panostusta perustutkimukseen. Monien aivosairauksien kohdalla translationaalista tutkimusta joudutaan vielä odottamaan. Liian nopea siirtyminen kliiniseen tutkimukseen voi johtaa virheinvestointeihin, mikäli perustutkimusta laiminlyödään. Tämän johdosta on syytä korostaa hypoteesivetoisen ja prekliinisen tutkimuksen arvoa, erityisesti innovaatioiden osalta sekä ymmärtääksemme aivosairauksien biologisen perustan.

4. Aihealueiden laajuuden merkitystä

Työohjelmiin on perinteisesti sisällynyt aiheita, jotka ovat luonteeltaan hyvin laajoja ja kattavia. Se on sinänsä myönteistä mutta johtaa myös suurempaan hakemusten määrään. Arvioijien tarve ja määrä kasvaa, samoin kasvaa hylkäysten määrä eli tehottomuus lisääntyy.

Näiden kattavien näkökohtien lisäksi EBC:n vastaus sisälsi myös yksityiskohtaisempaa palautetta luonnoksen tietyistä osista. Horisontti Eurooppa -hankkeen valmistelua seurataan tulevana kuukausina seurata ja otamme myös EBC-yhteisön antaman jatkuvan palautteen huomioon.